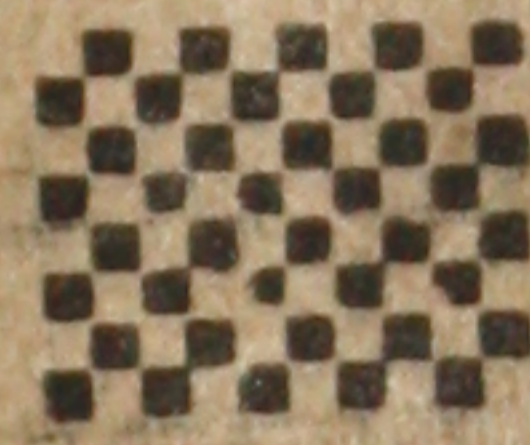

دولت

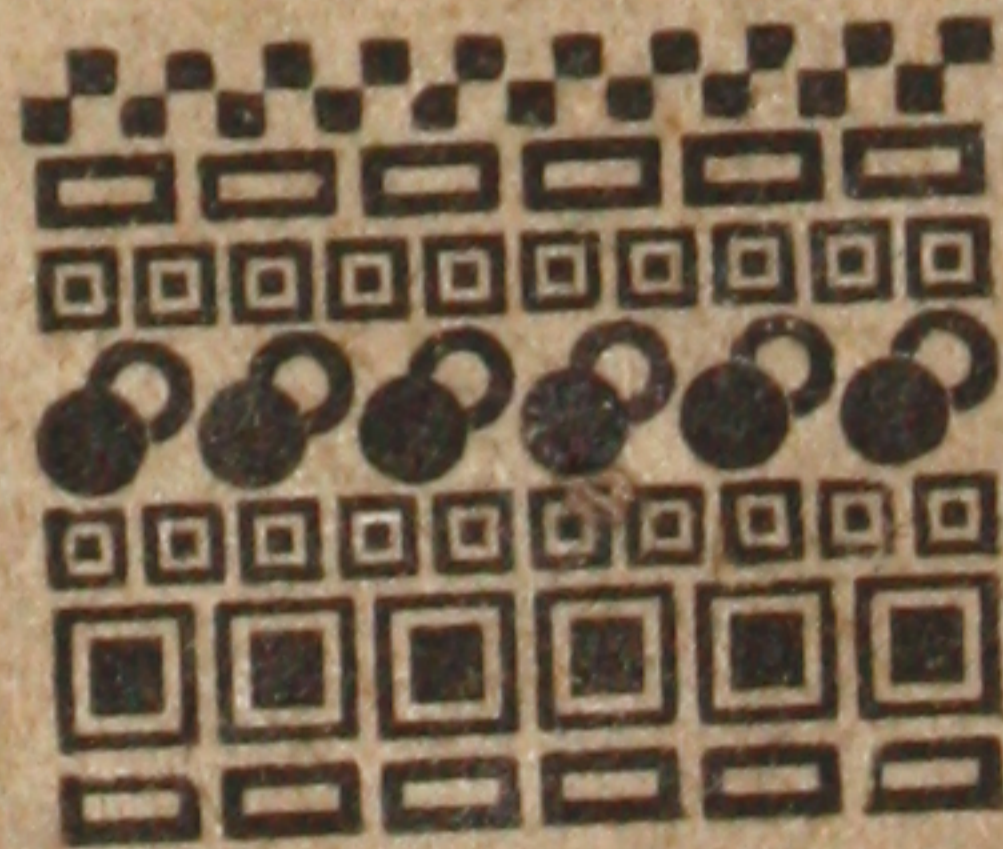
دُزاد شرقى توركستان عسكەرلر يمز ناك
تن سـلامـتـلـكـلـر يـنـى
ساقلاش خصوصيده

پولك دئاخونلرى حفظ
صحت قوللانماسى

مرکزی حربى دینى مفتى عسکر اداره سیدین

بسم الله الرحمن الرحيم

بتون دنيام وجودات وه مخلوقاتنى ياراتقان بارچه مخلوقاتلەرگه قاراغاندا انسانلارغا علم حكمت وعقل بېرىپ اكرام وحرمت ئيگەسى قىلغان جناب واجب الوجود گەسانىز محمد وئالار بولسىن . انسانلارنىڭ افضللىقى ، پېغمبەرلەرنىڭ ئاخىرى رسول محترم محمد عليه السلام حضرتلەرگە درود وصلواتلەر بولسىن .

ئۇنىڭ اصحاب و احباب اولادلىرىگە جناب الله رحمتلەر قىلسون .
اما بعد ، دىنيىمىزنىڭ ئىركىنلىكى ، وطنىمىزنىڭ مستقىللىقى ، خلقىمىزنىڭ حياتى وبختى - سعادتى ئۈچۈن خىرخواه حقيقى بولغان اولوغ انقلابى رەببىمىز مارشال ئالى خان تورەم جنابلىرىنىڭ تىنلىرىنى سلامت ،
ئومۇمىي ئوزون دولتىرىنى زىيادە قىلىپ ، اولدان محترمىڭىز وطن ، مەمۇرىي ، مەلت ، جىيانىگە باغشلاشقان بارلىق ئاستىن تىلەك وه چوڭقۇر مقصدلەرگە جناب الله تىز فرصتدە يېتىكلىسىن ! .. تورەمىڭىز اطرافىدە گويىكى شو ذات محترم كىي دىيانتدە ، عقل فراستدە ، عدالتتېپتۈرە حقيقى توغرى مەسلىككە مساوى و برابر بولغان مەشۇر الافكار ذاتلاردان نېچچە كىشىلارنى جناب الله بىزلىرىگە نصيب وروزى قىلسون ! ..

ئاممىن نامىچىب الرحيم

حاضر قى انقلابى دورىمىزدە ، حكومت خانىلارى و جەمھورىيەت ئارەبىلارنىڭ دولت تاپشۇرقىلارنى تولق اجرائىلارنى ئۈچۈن اولارنىڭ كەملى ساغلام و سلامت بولوشلارى طىبىعى شرطلارنىڭ بىر پەردى .

شىرقى توركىستان جەمھورىيەت حكومىتى تامام انقلابى ئارمىيىلارنىڭ

شىرقى توركىستان جەمھورىيەتنىڭ انقلابى
ئىسكىرىلرى ھەم وطن خىلقلىرىنىڭ

جىسمانى و روحانى

سلامتلىكى ئۈچۈن

بېغىشلايمىن .

سلامتلىك ئۈچۈن مھىم قاعدەلەر .
(حفظ صحت)

عبدالرحيم يوسفى

خاق داۋازى گېزىتى مطبعەسى . زاكاز 79 نە ، قىران: 5000

ئۇلاد گېزىتىسى
www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر تىلى ماقالى ، قەدىمكى ئىسكىرى ۋە ئۇيغۇر تىلى ئىسكىرى

دینی ، اخلاقی ، روحی جہتدەن مەسلەکت انتظامیغا لایق وە شریعت
 اسلامیەگە موافق قاب ، تعلیم و تریبەبیرش ئوچون ، مرکزی حوزی
 دینی مفتی عسکر ادارەسینى تشکیل قىلدى البتە ادارە تەۋەن انقلاپى
 عسکرلەرىمىزنىڭ دینی ، اخلاقی جەتدەن جەدى يوسوندا تعلیم و
 تریبە قىلىشلارى بىلەن بىرلىكتە ، ئۇلارنىڭ جەسمانى و روحانى سلامتلىك
 لەرىنى ساقلاش ئوچون دینی تعلیماتلار بويىچە قىلىنارلىق چارەلەر ئۆزلىش ،
 طبی مصلحتلەر بويىچە ، سلامتلىكنى ساقلاش ئوچون تشویقات
 قوللانما لارى تۈزۈپ چىقىپ بارلىق پۈتكۈنلەرنى ئارقىلىق عسکرلەرىمىزگە
 تعلیم بېرىشنى ، ئۆزىنىڭ يەنە بىر مەھىم وظيفەسى دېيىش ئۆردى . بىنا بىر
 مفتى عسکر مەاونى مایور دىنلاراضى ، سلامتلىكنى ساقلاش ئوچون
 قىسقاچە بىر طبی قاعدەلەر تۈزۈپ چىقىشنى قىلىپ كىتاب شەردى گۈچە بو طبی
 قاعدەلەر عسکرلەرىمىز ئوچون قاراتقان بولسا مەم لىكن منفعەتى
 عام دۇر . بىنا غلىه پۈتكۈنلەرىمىز بو طبی قوللانمانى ئۆزلىرى
 پىچىشى ملاحظە قىلىپ ، عسکرلەرىمىزنىڭ قەن سلامتلىكلارى ئوچون
 جەدى تشېت قىلىشلارى حكومت وە ئولت ئالدىدا زور صداقت مەم عالی
 شرفىر . شو بىلەن بىر ابر دولتىمىزنىڭ مەارف خادملارى مەلم وە
 مەاملەرى . باش و طن اولادلارنى تعلیم و تریبە قىلىشدا ئوشبو طبی
 جەنك صەحت قوللانما سىياسەتلەرنى انشا ئالەم زور فايدالار دار خالى
 نىمە سەدور . اگر لایق تاپقان تەقەبىر دە ئوشبو طبی قاعدەلەرنى جەمهورىت
 نارەمىيالارى و خلقىمىزنىڭ سلامتلىكى ئوچون تەقەبىم قىلىپ باغشلايمەن .

1945 يىلى 28 نوپابىر شەخىزى قولجا .
 مرکزی حوزى مفتى عسکر ادارەسى
 عبدالباقىم يەسەقى

1- بولم

تازالقنى ساقلاش

بنى الدين على النظافة . ترجمه :

دىن مەرقاپان تازالىق وە پاكىزالىق ئۈستىگە قورلغان . مەر قانداغ
 بىر كىشى ئۆزىنى دىن اعلى دىيىپ حسابلاشنى كەن ، البتە شول كىشى تازالقنى
 مەردانىم ئۆزىگە عادت قىلىش لازىم ! . . . دىنى طرفدىن تازالقنىڭ اهمىيتى
 شول دۇر كى : انىمانىڭ روھىنى صاف قىلور ، عقل و فەكرىنى ئۆتكۈر
 قىلور ، انىساننى شاد و خاطر جەمە قىلور .
 دىناوى طرفدىن فايدەسى شو كى : جەسمانى طرفدىن سلامت
 قىلور ، كوچنى زىادە قىلىش بىلەن بىدنىنى تۈرلىك خەتەرلىك كەسەل مەردەن
 امىن و ئامان قىلور .

ان الاسلام نظيف فتنظفوا فانه لا يدخل الجنة الا نظيف . ترجمه :
 اسلام دىنى باك و تازا دىندۇر . بس ئانداغ بولغاندىن كىيىن
 دائىمى تازا وە پاكىز بولۇڭلار ! . . . تەحقىق تازا بولماغان كىشى
 جەننەت كىرەيدۇر . مگر پاكىز بولغان كىشىلەر جەننەت كىرەيدۇر .
 تازالىق ئىككىگە تەقسىم قىلىندۇر :

1- خەسەرى تازالىق .

2- عمومى تازالىق . خصوصى تازالىق شولكى : كىيىم -
 كىچەك مەم بىدنىنىڭ پاكىزە وە تازا بولماق دۇر . انسان ئۆزىنىڭ
 كىيىملەرى و بىدنىنىڭ تازالىقى ئوچون قانچە كى تەشەببۇس ئۆز كىيىمىنىڭ

اشكاره بولاب كېلىدى.

مثلا : 1775- يلى گوللاندىيە عالمى ئانتونى وان دېگەن بىر كىشى بىر عجبائىب ئايىپ جاپدوڭنى اختراغ قىلدى. مانە وشو ئايىپك جاپدوڭنى مېكراسكوب دېيىپ ئاتىدى. مېكراسكوب دېگەن سوزنىڭ مەنىسى كۆزگە كۆرۈنمە تۇرغان حيوانلارنى كۆرە تۇرغان جاپدوڭ دېمەكتۇر. بۇ مېكراسكوب بىلەن ھازىرگى وقتلاردا بىر نەرسەنى ئۆزىدەك 2مك حصە ياكى 3مك حصە ئارتۇق زورايىتىپ كۆرۈش مەمكىن. اگر مېكراسكوب بىلەن بىرە وزاينى كۆرۈش مەمكىن بولسا ئىدى شو موزاى ئاغدىك بولب كۆرۈنەر ئىدى. اگر بىر دانە چىنتى مېكراسكوب ئاستىدا كۆرۈش مەمكىن بولسا ئىدى مۇرچىن بىر قوشقارنىڭ بولب كۆرۈنەر ئىدى. سزا كۆرە بىر چىنى سونى نىھايىت سوزوك و صافى پاكىز سو دېيىپ اعتقاد قىلىڭ !... مانە شو پاكىز سودان بىگنە ئوچىدا بىر قىطرەنى مېكراسكوب ئاستىدا قويپ قاراى تۇرغان بولسا كۆز ئۇنىڭ ئاستىدا بىر نىچە مەرخىل جاندارلارنىڭ ئوياقدان بويافقا بوگۇر اوپىناپ يۈرگەنلىگىنى كۆرەسىز.

دېمەك بىزنىڭ غايىت سوزوك صافى سووبىمىزدا بىز كۆرەمەي تۇرغان جانلىق حيوانلار بار ئىكەن. ومكندا، شونىڭدىك بىز ياشاى تۇرغان ھوادامەم شونداق حيوانلار بار تۇر. بۇ حيوانلارنى بىتن الملى تىلپىد، مېكروب و باكتېرىيالار دېيىپ ئاتايدۇر. مېكروب دېيىپ حيواننى زەررەلەرگە ئايلاندۇر. باكتېرىيە دېيىپ نىھايىت زەررەلەرگە ئايلاندۇر.

انسان و حيوانلاردا بولغان بعضى حيوانلىق خىصرىيەتلەر مېكروب ھىم

بىانتېرىيالاردا بار.

مثلا : مېكروبىلار ئاز قىلغاندور، توغىلا دور، ئوسەنور، اولاد نىسل قارا ئانور ھەم ئولە دور، لىكن حيوانلارغا قاراغاندا مېكروبىلار بىلەن باكتېرىيالار نىھايىت تېز نىسل ئازان دور. لايىق شرايط ئاستىدا بىر نىچە سائەتلەردە مىليون - مىليونلاردان ئىكش بىر كىتە دور. لىكن مېكروبىلارنىڭ ئىچىدە بىزلەرگە زىيانلىقلار ھەم بار.

مېكروبىلار ئارقىلىق تۈبەندە كۆرسەتىلگەن خىطرلك كەسەللەر وجودكە كېلىدۇر. سىل، بىزگەك، يىل يارە، كۆپىدىگى، ئۆزىك، وبا، طاعون، قوتور، قىچشقا ق، غالجىر لىق، چىچەك، قىزىل، قانلىق ئىچ كېلە و مېكندا شونىڭدىك نورغون كەسەللەر مېكروبىلار ئارقىلىق وجودكە چىقىدۇر.

3 - بولم.

مېكروبىلارغا قارشى چارەلەر.

مەلوم بولدىكى، تۈرلك بوقملىق كەسەللەر مېكروبىلار ئارقىلىق تاراپدور ئىكەن. ئەمدى قانداغ قىلىپ مېكروبىلارغا قارشى چارە كۆرۈش مەمكىن. طبىھىي دورى بىزلەر ھىچ قانچان بىر بوزىدىكى مېكروب و باكتېر يىللارنى تمام بوقلتا ئالمايمىز. لىكن اولارنىڭ اولاد نىسل تارانش و رواچانلاشلا رىھاقىقى قارشى تورا ئالامىز. مېكروب و باكتېرىيالار طبيھىي ھالدا سازلانغان قارا كىش و زەدى ئوبلەر، افلاس و نىجاتلىك چايلار، اخلات و ھىيىتىق پۇراقلىق اورنلاردا غايىت ئىزىك ياشايدۇ.

ۋەندىن باشقا، قانچىسى بىلەن غادەتلەش غايىتى خىتەرلىك كەسەللەرگە

ۋچراتادور

عراقنىڭ كېمىيە ئىلمىي تەتقىقات ئورگانى دېگەن ماددە قاننى قانتق زەرلەيدۇ. نەتىجىدە زىلزە (تەرەش) ۋاسىتىسىدا كەسەللەرنى حاصل بولتۇر.

عراق ئىسلام دىنىدە قەدىمىي حىلمەن ئورگان. ئۇنىڭ خىلمەن بولسا، جەمئىيەت ھاياتىنىڭ خىلمەن ۋە سەئادىتى ئۈچۈندۇر. عراقنىڭ فىن طبابت ئىلمىدىكى جەمئىيەت ۋە روھانىي كەسەللەرنى غايىتى خىتەرلىك بولۇپ، ئاخىرى ئۆلۈم بىلەن تاماملانادور.

تامامى ناسوالنى ئارقا-ئارقىدىن ئىستىمال قىلىش يەنە قورقۇنچىلىق كەسەللەرگە ئۈچراتادور. تامامى كۈننىڭ كېمىيە ئىلمىي تەتقىقات ئورگانى دېگەن ماددە ئىنساننىڭ عىصبىلار سىستېمىسى يەنى مېمبىرلەرگە ھەم سۈيەكلەرگە تاشقىر قىلدۇر. قاننى ۋە اعضاءنى زەرلەيدۇ. نەتىجىدە، ئۈنچاقلىق، قورقۇنچاقلىق، خىيالى ۋە ھەمىلەر، قان ئازايتىش، باش ئاغرىش، كۈز خىرە بولۇش ۋە ھەكەلار دەك تۈرلىك كەسەللەرگە ئۈچراتادور.

تامامى ناسوال ئىسلام دىنىدە الوغ گىناھ دېيىپ ھىسابلانماسا ھەم لىكىن طبىي تەرىپىدىن ئۇنىڭ زىيانلىرى نەھىت كۈبىدور.

يەنە زەرلىك ماددەلەردىن نەشە ئىنسان ئۈچۈن ئۇنىڭ قورقۇنچاق نەرسەدۇر. نەشەنىڭ كېمىيە ئىلمىي تەتقىقات ئورگانىدىن كەلگەن زەررەدۇر.

بۇ زەر ئىنساننىڭ عقلى تەرىپىگە ئۈچلۈك تاشقىر قىلىپ، تەقىل ۋە تەفەككۈر اعضاءنى زەرلەيدۇ. نەتىجىدە نەشە بىلەن غادەتلەنگەن كىشىلەر تەرىپى سۈرەتلەش عقلى قابىلىتى كەمەيۈر، پىرىشانلىق، قورقۇنچاقلىقلارغا اوخشاش روھى، كەسەللەرگە ئۈچلۈك، قاننى ئازايتۇر، ئۆزىنى جۈدە نۇر، ئاخىرقى ۋەقتلەردە ئىستىھانىي كەمەيتىپ، روھى كەسەللەرنى بىرپا قىلدۇر. بىخىتەر ئۆلۈم بىلەن ھاياتىنى تامام قىلدۇر. دېمەك كېمىيە ئىلمىي تەتقىقات ئورگانىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن تۈبەندىكى قانچە كەسەللەرگە دىققەت قىلىش لازىم:

1- طعامنى ئۆلچەمدىن تاشقارۇ يېمەسلىك، يەنى قىنالىغانچە.

2- تۈرلىك زەرلىك نەرسەلەرنى ئىستىمال قىلماسلىق.

3- عراق ئىستىمال قىلماسلىق.

4- خام يېمەش ۋە ياخشى پىشەنگەن طعاملارنى يېمەسلىك.

5- ئۈستى ئۈستىگە طعام يېمەسلىك.

6- خام سۈ ئۈچمەسلىك.

7- ھەركىشى ئۆزىنىڭ ئىستىھانىي دائىم بايقاپ يۈرۈش.

8- ئىچ قاتىپ قالش ئىشلەرگە قارشى تۈرۈش.

ئىچ قاتىش (قبضىت) گە قارشى تۈرۈش ئۈچۈن تۈبەندىكى چارەلەرنى قوللىنىش لازىم.

1- سەلامەت ئادەتدە كۈننىڭ بىر مەرتىبە ياكى ئىككى مەرتىبە ئىچ كېلىپ تۇرادى.

اگۇرە ئىچ كېلىش قىيىن بولسا، ياكى ئىككى كۈندە بىر مەرتىبە كېلىش، قبضىتنىڭ باشلانغانلىقىدۇر. شۇنىڭ ئۈچۈن ئاشكارا قارشى چارە

كورش لازم • 2. ئىرتەسى طعامدىن ئىلگەرى ئاچ قارنغا بىرە چىنى سوۋىچىش ،
 تىرىجى ئىشنى بوشاتدۇر • ياكى ئاچ قارندا مايلى شورپا ئىچىش
 ھەم ئىچى بوشاتدۇر • ھەرىكەتتە ئىچ قاترىپ قويۇشىدىن احتىز قىلىش
 لازم • چۈنكى قىزىتىدىن خطرلىك كەسەللەرنىڭ وجودىگە چىقىشى مەمكىن •
 بابالار يىمىزنىڭ دىئاغىرق ئاشقان ، دعوى قولىداشدىن ، دېگەن
 سۆزلەرى نەھىت توغرى و حكمتلىك سۆزلەردۇر • بىخىر حال تاماقتى
 مەلۇم ئولچەم بىلەن يېمەك لازم •
 كەسەل پەيدا قىلۇچى سەبەبلەرنىڭ 3-سى مېخانىكىكى ضربەلەر
 حادثەسى دور ، مېخانىكىكى حادثەلەر دىب تايىق بىلەن اورلىماق ،
 يىقىلماق • ئىگىز جايلازدىن توشىپ كەتمەك ، قىسماق • كىيىملىك
 و ھىكدا مېخانىكىكى تورلوك ضربەلەرگە اوچراش ئىشلەر يەتتۇر •
 مېخانىكىكى حادثەلەردەن ھەم تورلك خطرلىك ئاغىرق وھىدا بىلار وجودىگە
 چىقادى • بىلكم ئولچەم و كىتەش ھەم مەمكىن •
 ئاتا • بابالار يىمىزنىڭ "ساقلاشغىنى خىدا ساقلايدۇ" دېگەن ھىدا
 سۆزلەرى نەھىت توغرىدۇر • اللە تەئالى قران كرىمىدە :
 • يا ايھا اللىن امنوا اقوا انفسكم و اھلىكم نارا " ترجمە :
 ئى اول زاتلار يىكى ايمان كىلتۈردىڭىزلەر • ئۆز لەرىڭىزنى و اھلىلەرىڭىزنى
 اوتىدان ساقلاڭىز • دېمەك دور • ئۆزىمىزدە موجود بولغان شىطانتى
 وھ نىفسانى كوچكە اسىر بولۇپ ، تورلك بوزق يوللاردا يۈرۈش ،

مېخانىكىكى كىلەيدىغان خطرلىك حادثەلەردىن ساقلانماسلىق ، وھ نەتىجەدە
 تورلك جسمانى و روحانى كەسەللەرگە اوچراش دىنى نىقتە ئى نظر
 بولىنچە زور جنائىت بولسا ، انسانى جمعەت ئالدىدا اللوغ خىمانتدۇر •
 ھونىڭ ئۇچۇن دنيا ، ئاخىرتدە زىيانلىق بولغان ئىشلەردەن ساقلانماق
 كىشىلەرنىڭ ئۆز لەرى خىدا ئالدىدا مەسئۇلدۇر •
 بىركىشى ئۆزىنى وھ ئۆز عائىلەلەرىنى تورلك نافتلەردەن ھىمىيە
 قىلا ئالماست دېمەك ، دىنى و وطنى ئۇچۇن قانداق قىلىپ قاندا
 يىتىك زىن • وھ ئانداق بىرىم جان كىشىنىڭ جمعەت ئۇچۇن نىمە فايىداسى بار ؟
 ھىبارەك دىنىمىزنىڭ نەركىلىگى ، اولوغ و طىمىزنىڭ ئىستىقلايتى ،
 خىلقىمىزنىڭ ھىياتى ئۇچۇن ظالمىلارغا قارشى كۈرەش قىلىش فەرضدۇر •
 دىمەك و شۇنداق اولوغ عىبادىتى روحانى جسمانى سىلاقتىكىمىز ئامىل
 بولغاندىلا تولۇق بىراقلىق ، اللەنىڭ فەرض و ھىكومىتىنىڭ تاپشۇرقلارنى
 ئادا قىلالايمىز •
 كەسەل تارانتقۇچى سەبەبلەرنىڭ 4-سى بىئالوگى سەبب و حادثەلەردۇر •
 ئادەملەر قانچە ئى افلاس تۈرۈش كىچىرە كەسەللەرگە شۇنچە ياقىن
 وھ مەتلى بولۇر • بىز يوقا قىلماق كىرۈپلار ھىياتى شرايطلارنى بىلەن تولۇق
 تاشش ئوتدىك • بىناھىن ئىلە خىصوصى وھ ھىمى نىظافت ، پاكىزەلىك
 بىلەن تۈرۈش كىچىرىشى عادىئەتلىك البتە كىرۈپلار بىز لەرگە بوقملىق
 كەسەللەرنى قارانا مايدۇر •
 نەتىجەدە بىئالوگى كەسەللەردەن ئامان و امىن بولامىز •

مېكروپلار ئارقىلىق تارالغان يوقملىق كەسەللەرگە يەتالوگى دېيىپ
ئاتالور. روحانى ۋە جسمانى سىلامەتك. مەقسەد ۋە تىلەكلەرگە يېتەشنىڭ
بىرىنچى شەرتىدور.

5- بۆلۈم
روحانى كەسەللەر

كەسەل پېدا قىلۇچى سەبەبلەرنىڭ 5-سى پەسىخىك يەنى روحانى
حادىقىلەر خور روحانى خادىشە دېيىپ فاسىد خىيال، پىرىشان ۋە ھەمىلارنى
دەيتالور.

انسانئەدە ئىككى تۈرلى روحى كوچ بار دور. بۇ كوچنىڭ بىرىنچىسى
عقل ۋە روحى كوچ بولب، انسانئى ھەر قاچان ھىدايت ۋە بخت-سەھابى
يولغا تىكلىنى قىلور. 2-سى نىفسانى كوچ بولوب، ھەر قاچان
انسانئى شىقاوت ھەم بختسىزلىك يوللارغا باشلايدو. ھەر كىشىگە
ئۆزىدىكى نىفسانى كوچكە اسىر بولور ئىكەن، البتە اول كىشىدەن شىيطاننى
نشانلار كۆرىشكە باشلايدور.

مىثالا مەتكىرلىك، ھىسد (كۆرەلمەسلىك) فەتنە، غىيەت،
سوز تىلشش، كىشىلەرنى ھىرمەت قىلماسلىق، يالغانچىلىق، ھىيلەگەرلىك،
خىيانتىكارلىك ۋە ھەكئالە رگە اوخشاش مەنۋى كەسەللەرگە. شىقاوت
بىللارنىڭ گىرەتار بولالور. يەنى نىفسى ئارزوسىگە تىسلىم ۋە اسىر
بولغان كىشىلەر ئۆزلەرنىڭ ھىياتى جىريانىدە مغلۇبىيەتكە اوچراشنى بىلەن
ماتىم ۋە سەلۋىيە، ۋە ھەم غەم فاسىد خىياللارغا قالدور. نەتىجەدە ئۇنىڭ روحى

ۋەجدان عىبابى جسمانى طرفىگە تاشىر قىلب، ضەيفلىشىدور.
روشەنراق قىلب نەيتقاندا: بۇ كىشى دائىم ھىيلە ۋە يالغان بىلەن
تورموش كىچرەر ئىكەن، طىبەئىي دورىم ئۇنىڭ خىيالىدە ئوز ئىشىنىڭ
عاقىبىتىدىن بىر قورقۇنچى بار.

بىر كىشىدە نىفسانى بىر جىنايەت بار ئىكەن البتە ئۇنىڭ ئىشكارە بولوب
قالشىدىن بىر قورقۇنچىسى بار.

بىر كىشى مەتكىر ۋە كۆرەلمەس ئىكەن، باشقا كىشىلەرنىڭ بختى
— سەھابىتىدىن ئۇنىڭ فەكرىدە بىر ۋەجدان عىبابى بار ۋە ھەكئالە.

ھەر بىر بوزۇق ئىشلەرنىڭ عاقىبىتىدىن بىر اندىشە خورلەر
ھاسىل بولب، شو كىشىنىڭ روحى تىركىبىدە الوغ بىر ۋەجدان عىبابىنى
پەيدا قىلور. نەتىجەدە روحى تاشىران بىلەن جسمانى طرفلارنى ضەيفلەش
تۈبەندىكى كەسەللەرگە مەتبلا قىلور:

- 1- مەناسىز سوزلەپ قالش.
- 2- ھەر تۈرلۈك تونقۇلقلار.
- 3- بى ھوشلىك ۋە جىنونلىق.

4- ئوز ئۆزىنى ئورش ۋە تىشلەش، ھەم خىلققا ھجوم قىلىش، يۈرەك
سالش ۋە ھەكئالە شونىڭغا اوخشاش كەسەللەر ۋە جۈدكە چقانور.

دېمەك يوقارقى روحى ئاتىرقىلاردىن ساقلاش ئۈچۈن:
1. شىرقى تۈركىستان جەمھورىيىتىنىڭ بىتون خىلقلىرى ۋە جەمھورىيىتىمىزنىڭ
بارلىق ئارەپىلارنى ۋە ھۆكۈمەت خادىملارنى اسلام دىنىگە لايىق ۋە مەملىكەت

انتظامىيەت ۋە ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى جۈملىق اخلاقى ۋە خىسەتلىرى بىلەن غادىتلىك نىسەن لازىم

- 1- ھەر كىشى ۋە ھەر خىل ھەمكارلىق بىلەن راستچى بولۇش
- 2- دىيانىتىلىك توغرىى حەقىقەتچى بولۇش
- 3- ئۆزىگە لايىق كۆرگەن نەرسىلەرنى باشقا لارغا ھەم لايىق كۆرۈش
- 4- كىشىلەرنى ئوچۇق ۋە خۇش چىراي بىلەن خىزمەت قىلىش
- 5- كىشىلەرنىڭ ئادىتى سۈرەتلىگە قاراپلا بىرلەشمەيدىن ، روھى تەرەققىياتى بىلەن ھەم ئانىشىنى غادىت قىلىش
- 6- ئۆز خىسەتلىرىنى تەنەب ، كىشىلەرنىڭ خىسەتلىگە تەجەۋۇزلىق قىلماسلىق
- 7- ئىسلام دىنى ۋە ئىنسانى جەمئىيەت ئالدىدىكى پەيمان بوزۇق ئىشلەردەن ئۆزىنى ساقلاش ،
- 8- قىتئە ، اغوا ۋە غىبەت ھەم پەيمان گومانلاردىن يىراق بولۇش مەكتەپلىك ، كۆرەلمە سىلىك غادىتلىرىدىن ئۆزىنى ساقلاش
- 9- ھۆكۈمەتكە ھەم ئادارە باشلىقلارغا خىسەتلىمى ۋە جەدائى ئېلىن اطاعت قىلىش ، دولت نەپىسور قىلارنى حەقىقىي اخلاص بىلەن تولۇق اجرا قىلىش

ھۆكۈمەتنىڭ نۇرلىق خىسەتلىرىگە باغشلايمەن

اللھ تعالى و طىبىمىزنىڭ بىتون خەلقلىرىنى ۋە جەمئىيەتمىزنىڭ بىتون ئارمىيەلىرىنى جەسمانى ۋە روھى تەرەققىياتى سەلامەت قىلىش ، خەلق يوللىرىنى ھىدايت ئەيلەسۇن . وطن دۈشمەنلىرىنى مەغلۇب ۋە مەقھۇر قىلىش ، دوستلارنى فتح نەسرتلار بىلەن بىختىيار ۋە سەۋدە ئەيلەسۇن ! (تەمام)

تەقدىر نامە

«ئىنسان بالالارى ئالتون ، كۈمۈش ۋە مەدىنىلەر ئوخشاش ، مەدىنىلەردىن» دېگەن پىغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئىلىھىيە ئىسلامنىڭ حەقىقەت سۆزلىرىنى ھەر بىر مەلت بالالارى ھەر دورىدە ئۆز قابىلىيەتلىرى بىلەن اثباتلاپ كېلىمەكتە . مەشالى ئۈچ يۈز يىللاردان بېرى ئالەم خىسەتلىرىنىڭ ئىزىشى ئاستىدا شەرقى تۈركىستان ئوغلانلارنىڭ ۋە جۇددىدىكى تۈرلۈك قىمتلىك مەدىنىلەردىن پايدىلاناش امكانىنى تەپەسسىيەت ئىدى . مۇقەددەس ئازادلىق ئىنقىلابىمىز باشلانغۇچى بىلەنلا ، خىسەتلىرى بىلەنلا ، جۇددىدىكى يۈشۈرۈن گۈھەرلىرى ھەر جايدىن نىشان كۆرسۈتۈپ ئۆزىنى تونۇتقىلى توردى . مەشالى ئالسا ، قەھرىمان ئىسكەرلەرىمىزگە بېغىشلاپ ، بىر دانە تەن ساغلىق قولىلانماستىن تۈزۈپ چىققان مۇھەممەد ئىلىھىيە يۈسۈفى ئۆزۈمچۈدە قانداق گۈھەر بارلىغىنى ئىشلىرىمىزدا ئىشەن قىلدى . يالغۇزلا ئىسكەرلەرىمىزگە ئىمەس ، بىلكى ھەر بىر ئۆيىدە ۋە ھەر بىر كىشىنىڭ قولىدا بىر نەسخەدىن ساقلىنىشى تۈسۈپ قىلىش بىلەن بىر ئوخشاش يۈسۈفىمۇ ئۆزىگە ئوخشاش خەلق تەرەققىياتىنى تەشەببۇس قىلىشىمىز .

شەرقى تۈركىستان ھۆكۈمەت رەئىسى ئىلى خان تۈرە

بېسىلىش اورنى:

ئازاد شەرقى تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى
تارىخىياتى ۋە لايتلىك ۋە خەلق
ئاۋازى "گىزىت ادارەسى" ♦
(1946-يىلى غىنۋار)

249